

Vragen en antwoorden tijdens sessie Zonprojecten: dit kan wel!

Vraag 1: Het traject dat het Loket Zon op Dak schetst klinkt intensief. Hoeveel tijd en kosten zijn ermee gemoeid per project?

Antwoord:

Het loket werkt met een gereserveerd budget per aanmelding. Voor elke aanmelding wordt een bedrag uit deze pot gereserveerd. Als een traject uiteindelijk niet haalbaar blijkt, wordt het budget vrijgegeven voor andere projecten. Voor grootverbruikers is bijvoorbeeld €3.300 beschikbaar om tijd aan te besteden. Het loket begeleidt de ondernemer stap voor stap, maar het is aan de ondernemer zelf om de acties daadwerkelijk uit te voeren. Door dit proces tijds efficiënt te maken, kunnen meerdere bedrijven geholpen worden zonder onnodige verspilling van middelen.

Vraag 2: De terugverdientijd van zonne-energieprojecten ligt vaak rond de 6 tot 8 jaar. Geldt dit ook voor energiecoöperaties die geen eigen dak hebben?

Antwoord:

Voor derde partijen die geen eigen dak hebben, is het moeilijker om een rendabele businesscase te creëren. Het hele ontwikkeltraject moet worden meegerekend en de inkomsten moeten worden verdeeld tussen de ontwikkelaar en de gebouweigenaar. Het SCE (Stimuleringsregeling Coöperatieve Energie) wordt daardoor vaak slecht benut. Wel is er hoop dat de komst van batterijen de businesscase verbetert door een meer geïntegreerde aanpak van opwek en opslag.

Vraag 3: Kunnen gemeenten restgronden benutten voor zonne-energie?

Antwoord:

Ja, gemeenten kunnen restgronden ontwikkelen voor zonneprojecten. Dit kan interessant zijn voor sociale huurwoningen via energiedeling, vooral nu traditionele verdienmodellen voor professionele partijen minder lucratief zijn door veranderingen in SDE++ en terugleveringsvergoedingen.

Vraag 4: Welke nieuwe manieren van investeren in zonne-energie zijn er naast eigen dak en eigen verbruik?

Antwoord:

Nieuwe projecten, zoals bij woonwijken, vereisen een systeemaanpak: zonne-energie moet geïntegreerd worden met opslag en vraagsturing. Bij Zonnepark Branderwal bijvoorbeeld wordt onderzocht of de batterijopslag gedeeld kan worden met lokale bedrijven op hetzelfde middenspanningsstation. Dit maakt gezamenlijke energievoorziening mogelijk en vergroot de waarde van opgewekte stroom.

Vraag 5: Waarom wordt reststroom van zonne-energie nog niet grootschalig omgezet naar warmte of waterstof?

Antwoord:

Er zijn al initiatieven, zoals warmtebatterijen en conversietechnieken, maar het is nog niet volledig ontwikkeld vanwege onzekerheden rond SDE++ en andere subsidieregels. Het potentieel is groot: bijvoorbeeld in Arnhem worden 26G zon en 7.000 woningen gerealiseerd waarbij zon cruciaal is voor warmtevoorziening. Gemeenten spelen hierbij een rol door warmteprogramma's en transitievisies te verankeren.

Vraag 6: Wat zijn de belangrijkste drijfveren voor bedrijven en gemeenten om te investeren in zonne-energie?

Antwoord:

De verdienmodellen zijn minder leidend geworden. Belangrijke drijfveren zijn:

- Leveringszekerheid en onafhankelijkheid van het elektriciteitsnet.
- Mogelijkheid tot verduurzaming.
- Innovatie in het gebruik van opgewekte elektriciteit, bijvoorbeeld door opslag en slimme inzet van stroom.

Voor bedrijven is netcongestie een belangrijke reden om te investeren, omdat ze dan zeker kunnen zijn van hun eigen energievoorziening.

Vraag 7: Wat is het effect van het aanpassen van de oriëntatie van PV-panelen op platte daken - van een oost-westopstelling naar een verticale plaatsing - op de opbrengst van zonne-energie?

Antwoord:

Het optimaliseren van de oriëntatie kan de energieopbrengst aanzienlijk verbeteren, zowel voor eigen verbruik als voor het net. Slimme inzet van stroom kan bestaande infrastructuur ontlasten en meer waarde genereren. Dit vergt echter aanpassingen in de huidige situatie en voortdurende kennisontwikkeling, aangezien de markt en technologie snel veranderen.

Vraag 8: Welke nieuwe kennis en rollen zijn nodig in de huidige zonne-energiemarkt?

Antwoord:

De markt verandert door:

- Nieuwe financierings- en verdienmodellen (zoals energiedeling).
- Integratie van opwek, opslag en vraagsturing.
- Innovaties zoals PVT, warmtebatterijen en agri-PV.

Er is veel kennisontwikkeling nodig om deze nieuwe rollen goed te kunnen uitvoeren en optimaal rendement te behalen.